

LiigaPloki ry:n vastuullisuusohjelma

Epäasiallisen kohtelun tai häirinnän ennaltaehkäisy

LiigaPloki ry:llä on epäasialliselle kohtelulle, syrjimiselle, häirinnälle ja kiusaamiselle nollatoleranssi.

* Edistämme tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti syrjimättömyyttä iän, sukupuolen, etnisen alkuperän, toimintakyvyn, kielen, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

* Päätöksenteossa ja toiminnassa otamme huomioon sukupuolinäkökulman ja tasa-arvon.

* Ennaltaehkäisemme syrjintää, häirintää ja kiusaamista rohkaisemalla avoimeen ja kunnioittavaan ilmapiiriin.

Käytössä on selkeä malli mahdollisten tapausten esille nostamiseen ja eteenpäin ilmoittamiseen.

Toimintamalli on osana perustoimintaa ja työntekijöiden kanssa käytävän kehityskeskustelun sisältöä.

Seuran toiminnassa mukana olevalla henkilöllä on velvollisuus ottaa kaikki tapaukset vakavasti ja puuttua niihin toimintamallin mukaisesti.

Kiusaaminen

Kiusaaminen on tarkoituksellista, toistuvaa ja samaan henkilöön kohdistuvaa henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi haukkumista, naurunalaiseksi tekemistä, some-komentointia, tönimistä, lyömistä tai ryhmän ulkopuolelle sulkemista. Kiusaamista ei ole kahden tasaväkisen henkilön välinen kiista tai satunnaisesti, milloin kehenkin kohdistuvat hyökkäykset.

Häirintä

Häirintä voi olla seksuaalista tai sukupuoleen, sekä etniseen taustaan perustuvaa ja se voi ilmetä fyysisessä, sanallisessa tai sanattomassa muodossa. Seksuaalinen häirintä on esimerkiksi vihjailua, epäasiallista vitsailua, epätoivottua koskettelua tai ahdistelua. Siihen liittyy aina seksuaalinen sävy. Sukupuolinen häirintä on sukupuoleen kohdistuvaa, ei-toivottua käytöstä. Esimerkiksi halventava puhe toisesta sukupuolesta tai toisen sukupuolen alentaminen, väheksyminen tai syrjiminen on sukupuolista häirintää.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

- sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- härskit puheet, kaksimieliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- seksuaalisesti värittyneet kirjeet, sähköpostit, viestit, julkaisut sosiaalisessa mediassa tai puhelinsoitot
- fyysinen koskettelu
- sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- raiskaus tai sen yritys

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

- halventava puhe toisen sukupuolesta
- sukupuolen alentaminen
- kiusaaminen silloin, kun se perustuu kiusatun sukupuoleen

TOIMINTAOHJE EPÄASIALLISEN KOHTELUN TAI HÄIRINNÄN POISTAMISEKSI

Urheilussa urheilijat, valmentajat, huoltajat, hierojat ja muut toimijat ovat usein fyysisesti hyvin lähellä toisiaan. Melkein kaikissa lajeissa esimerkiksi valmentajan on opastettava ”kädestä pitäen” muun muassa oikean suoritusasennon löytymistä. Koskettelu, taputtelu ja halailu kuuluvat myös oleellisena osana urheilutoimintaan, sillä mukana on paljon tunteita. Urheiluun kuuluvaa läheisyyttä ei ole tarkoituskaan karsia, eikä koskettamisesta ja kannustuksenosoituksista saa tulla tabuja urheilun piirissä.

Seuran toimijoiden on kuitenkin hyvä tietää mistä on kysymys, kun puhutaan seksuaalisesta ja sukupuolisesta häirinnästä. Häirintää ei tule sietää ja siihen on puututtava kaikissa ympäristöissä, myös urheilun parissa.

Häirintää voi tapahtua aikuisten välillä, aikuisen ja lapsen tai nuoren välillä tai lasten ja nuorten keskinäisissä suhteissa. Se, mikä koetaan häirinnäksi, riippuu yksilöstä, tilanteesta, osapuolten välisestä vuorovaikutuksesta ja aiemmista kokemuksista. *Ratkaisevaa on silti aina se, miten uhri kokee tilanteen. Jos hän kokee tulleen häirityksi, asia tulee ottaa aina vakavasti.*

Miten ennaltaehkäistään epäasiallista käytöstä sekä häirintää?

- Sitoudutaan häirinnän vastaiseen toimintaan
- Opitaan tunnistamaan häirintä ja hakemaan apua
- Luodaan selkeät käytännöt turvallisuutta koskevien asioiden käsittelyyn
- Vahvistetaan häirintää ehkäisevää, eli turvallista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä
- Kunnioitetaan toisten rajoja ja opitaan puolustamaan omia rajoja
- Luodaan selkeät käytännöt alaikäisten kanssa toimimiseen sekä toimijoiden rekrytointiin ja koulutukseen (esim. rikostaustatöiden näyttäminen)
- Otetaan kaikki epäilyt vakavasti ja haetaan tarvittaessa apua

EPÄASIALLISEN KOHTELUN TAI KIUSAAMISEN KÄSITTELYMALLI JA SEURAAMUSTEN KIRJAAMINEN

Mikäli koet epäasiallista kohtelua, ilmoita siitä viipymättä joko **joukkueenjohtajalle tai jollekin muulle seuratoimijalle.**

1. Arvioidaan tilanne (joukkueenjohtaja ja seuran hallitus) ja arvioidaan, tarvitaanko lisäapua.
2. Ratkaistaan mistä on kyse ja valitaan toimenpiteet:
 - työjärjestelyt
 - työyhteisöneuvottelu

- huomautus
- varoitus
- työsuhteen päättäminen

3. Kerrotaan selkeästi päätökset ja toimenpiteet.
4. Seurataan tilannetta.
5. Varmistetaan, että haluttu muutos on tapahtunut.
6. Kirjataan selvittämisprosessi ja päätökset muistiin

Halutessasi voit ottaa yhteyttä myös Väestöliiton, lajiliittojen, Olympiakomitean ja Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEKin yhteiseen Et ole yksin -palveluun.

Palvelu tarjoaa maksutta tukea puhelimesta tai chatissa. SUEKin ILMO-palveluun voit ilmoittaa nimettömänä tai nimelläsi eettisestä rikkomuksesta urheilussa. Kaikki tieto analysoidaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

<https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2019/10/64dcb932-lupa-valittaa-lupa-puuttua.pdf>

<https://www.etoleyksin.fi/materiaalipankki/>

LiigaPloki ry hallitus

Hyväksytty 21.2.2023